

Таким чином, в залежності від права власності на web-сайт, бухгалтерський облік витрат на його обслуговування, підтримку та просування може бути організованим у відповідності з методикою їх обліку як витрати звітного періоду.

Список використаних джерел:

1. Белікова В.В. Веб-сайт підприємства як об'єкт бухгалтерського обліку і оподаткування. Наукові праці. Економіка. 2017. Том 302 №290. С. 73-79.
2. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»» №242 від 18.10.1999. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>
3. Коваленко О. Як обліковувати послуги хостингу. Бібліотека баланс. 2021. №9. С.62-65.

УДК 657: 004

Кононенко Леся Віталіївна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування,
Центральноукраїнський національний технічний університет,
м. Кропивницький, Україна

DIGITAL-ІННОВАЦІЇ В ОБЛІКУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Вся історія людства – це хвилеподібний, революційний розвиток, який відбувається в усіх сферах. При дослідженні історії розвитку науки Т.С. Кун під науковими революціями розумів ситуації, за яких виникає зміна правил, якими керуються вчені [2]. Втілення нових правил призводить до революційного процесу. Основою сучасної цифрової (digital) економіки є Четверта промислова революція, яка передбачає активне впровадження інновацій та інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери життя [1, 5].

В останні роки вітчизняні і закордонні вчені занепокоєні проблемою кризи сучасної бухгалтерської науки, яка ґрунтується на диграфічній парадигмі. Реалії сьогодення свідчать про невідповідність сучасних теоретичних засад бухгалтерського обліку вимогам сучасної глобальної економіки та інформатизації суспільства. Достатньо широке коло науковців і фахівців-практиків акцентують увагу на необхідності трансформації теорії обліку в умовах диджиталізації.

Вплив цифровізації на методологічні, методичні та організаційні аспекти обліку настільки значний, що науковці почали говорити про виникнення нової парадигми обліку. Так, професор Н.М. Малюга виокремлює нову парадигму бухгалтерського обліку — «Подвійну інформаційну динаміку». Її сутність полягає в уточненні змісту і складових нових об'єктів — інтелектуального капіталу, природно-ресурсного потенціалу та інформації, порядку їх визнання, ідентифікації та оцінці, особливостей відображення інформації у звітності. Ця парадигма базується на нових інформаційних технологіях, нових завданнях обліку. Виникнення нових об'єктів бухгалтерського обліку здебільшого

спричинено їх «дематеріалізацією», що обумовлено специфікою постіндустріальної (інформаційної) економіки. Формування парадигми «Подвійної інформаційної динаміки» стало першою комплексною спробою відобразити зміни у системі бухгалтерського обліку, які пов'язані з адаптацією до умов постіндустріальної економіки [4].

С.Ф. Легенчук зазначає, що на сучасному етапі використовується диграфічна науково-дослідна програма бухгалтерського обліку, структура якої, відповідно до моделі І. Лакатоса, складається з «твердого ядра», «негативної евристики», «захисного паску» і «позитивної евристики».

«Тверде ядро» програми утворюється з елементів (рахунку, подвійного запису, балансу, інвентаризації, документування), які є незмінними в усіх теоріях науково-дослідної програми. Вони є фундаментальними припущеннями і приймаються у якості аксіом, тобто існування диграфічної науково-дослідної програми бухгалтерського обліку без них неможливе. Це обумовлює певний догматизм або конвенціоналізм науково-дослідної програми, що забезпечує більш детальне розуміння переваг конкретної теорії.

«Захисний пасок» створює допоміжні гіпотези, які необхідно переробити або повністю змінити, якщо це необхідно для забезпечення прогресивності існуючої науково-дослідної програми. У якості прикладу таких складових «захисного паску», які зазнають трансформації, С.Ф. Легенчук розглядає принцип історичної собівартості, принцип консерватизму, який поступово замінюється на принцип оцінки за справедливою ринковою вартістю [3].

С.Ф. Легенчук зазначає, що в умовах постіндустріальної економіки є можливим забезпечити прогресивний розвиток подвійного бухгалтерського обліку шляхом кристалізації його «твердого ядра», який має залишатися незмінним. Проте «захисний пасок» повинен стати основним об'єктом удосконалення при приведенні бухгалтерського обліку до нових вимог користувачів інформації. У разі появи аномалій і «контрприкладів» для забезпечення адекватності бухгалтерського обліку слід удосконалити або привести у відповідність захисний пасок (форми звітності і методи оцінки, системи калькулювання тощо). При цьому «тверде ядро» (рахунки, подвійний запис, баланс, документування, інвентаризація) залишається незмінними [3]. Проте, на сучасному етапі розвитку теоретичних аспектів бухгалтерського обліку у фаховій літературі у контексті диджиталізації обліку ставиться під сумнів незмінність структури «твердого ядра». А отже, є можливим говорити про те, що сьогодні відбувається зміна науково-дослідної програми бухгалтерського обліку.

Отже, диджиталізація призводить до появи нових об'єктів обліку. Це обумовлено специфікою постіндустріальної (інформаційної) економіки [4]. Тобто, відбуваються зміни у «захисному паску». Крім того, у найближчій перспективі ми маємо очікувати і зміну науково-дослідної програми бухгалтерського обліку (змінюється «тверде ядро»).

Список використаних джерел:

1. Кононенко Л.В., Юрченко О.В., Гай О.М. *Теорія бухгалтерського обліку в умовах*

становлення глобальної економіки та інформатизації суспільства. Економічний простір: Збірник наукових праць. № 170. Дніпро: ПДАБА, 2021. С. 83-87 URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/911> (дата звернення: 25.11.2021).

2. Кун Т.С. Структура научных революций. Перевод с английского И.З.Налетова. T.S.Kuhn. The Structure of Scientific Revolutions. Chicago, 1962; М., 1975 URL: <http://www.psylib.ukrweb.net/books/kunts01/index.htm> (дата звернення: 22.11.2021).

3. Легенчук С.Ф. От парадигм Т.С. Куна – к научно-исследовательским программам И. Лакатоса : отечественные особенности и перспективы применения концепций философии науки в бухгалтерском учете. Аудит и финансовый анализ. 2009. № 6. С. 61–68. URL: <https://auditfin.com/fin/2009/6/Legencuk/Legencuk%20.pdf> (дата звернення: 23.11.2021).

4. Малюга Н.М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія й методологія, перспективи розвитку: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2005. 548 с.

5. Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в умовах інноваційних інформаційних технологій : монографія / Є. А. Карпенко, О. В. Карпенко, А. І. Мілька [та ін.]. – Полтава : ПУЕТ, 2021. 410 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11475> (дата звернення: 21.11.2021).

УДК 657.1

Кононов Ігор Іванович,
аспірант,

Державний біотехнологічний університет,
м. Харків, Україна

ОБЛІК ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ ЗА ТРАНСФЕРТНИМИ ЦІНАМИ НА ЗАСАДАХ ТЕХНОЛОГІЇ BIG DATA

Стрімкий розвиток торговельного партнерства спрямований на розширення господарюючими суб'єктами обсягів зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), інтеграції України у світовий економічний простір, підвищення ефективності економічного співробітництва між різними країнами світу. Основними завданнями обліку експортно-імпортних операцій є: формування і надання достовірної інформації про господарські операції, пов'язані з експортом та імпортом товарів для прийняття ефективних управлінських рішень; контроль за правильним оформленням документації; визначення фінансового результату від здійснення експортно-імпортних операцій; визначення сум курсових різниць та їх вплив на фінансові результати підприємства; формування достовірної інформації про стан розрахунків з іноземними покупцями та посередниками тощо [1, с. 135]. При цьому, однією з найменш досліджених ділянок обліку в сучасних умовах є облік товарних операцій за трансфертними цінами, яке необхідно виокремити в окреме завдання обліку ЗЕД. Використання трансфертного ціноутворення значно впливає на трудомісткість облікових робіт та ускладнює процес налаштування облікової системи, що потребує розширення кадрового складу бухгалтерії, та, відповідно, додаткових фінансових та матеріальних витрат, оскільки складність документування, обліку та формування звітності операцій за трансфертними цінами вимагає їх комплексної автоматизації.